

Силабус навчальної дисципліни
МІЖНАРОДНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

підготовки	магістрів
	(назва освітнього ступеня)
	спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
	(назва спеціальності)
	освітньо-професійної програми
	«Міжнародна економіка і бізнес»
	(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут*	Економічний
Кафедра	Економічної теорії та міжнародних економічних відносин
Контакти кафедри	каб. В500 (п'ятий поверх висотного корпусу); (056) 756-33-60; intern.econom@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Чала Вероніка Сергіївна, Орловська Юлія Валеріївна
Контакти викладачів	chala.veronika@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://www.pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADP.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2023/10/Grafik-konsultatsiy-1-semestr-2023-2024.pdf

Анотація навчальної дисципліни

В рамках навчальної дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» вивчаються моделі стратегій економічного розвитку держав світу в умовах глобалізації та трансформації світогосподарських відносин, досліджується складна система глобально-економічних, геополітичних, інтеграційних, ресурсно-екологічних, цивілізаційних та внутрішньо-інституційних факторів, що впливають вибір та ефективність стратегічних траєкторій економічного зростання національних економік в світі. Окрему увагу в ході вивчення дисципліни приділено урахуванню новітніх викликів та детермінант у сучасних моделях економічного зростання передових економік світу, вивченю досвіду та практичних прикладів впровадження перспективних економічних ініціатив в умовах постіндустріальної парадигми економічного розвитку та концепції сталого зростання.

	Години	Кредити	Sеместр
			I
лекції	16		16
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	14		14
Самостійна робота, у т.ч:			
підготовка до аудиторних занять	7		7
підготовка до контрольних заходів	4		4
виконання курсової роботи	15		15
виконання індивідуальних завдань	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	4		4
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			екзамен

Мета вивчення дисципліни – опанування теоретичних та практичних знань про проблеми й методи розроблення та реалізації міжнародних макростратегій економічного розвитку країн в умовах поглиблення глобалізаційних процесів

Завдання вивчення дисципліни – вивчення середовища формування сучасних стратегій розвитку і перспективних макроекономічних політик; опанування теоретичної бази економічного розвитку та приклади реалізації основних теорій розвитку в сучасних макроекономічних політиках; набуття навичок аналізу та оцінювання сучасної міжнародної регуляторно-координаційної політики, зокрема в контексті інтересів країн з переходіними економіками.

Пререквізити дисципліни – теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисциплін «Економіка зарубіжних країн», «Міжнародна економіка», «Макроекономіка», «Регіоналізація і глобалізація», «Сучасна економічна глобалізація» на освітньому ступені бакалавра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Постреквізити дисципліни – набуті знання та вміння з дисципліни становитимуть базу для подальшого вивчення дисциплін, передбачених освітньою програмою, а саме: «Міжнародна конкурентоспроможність бізнесу», «Європейська економічна політика», «Управління міжнародний бізнесом».

Компетентності:

Інтегральна. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень із застосуванням новітніх інноваційних технологій при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків макрорівня з урахуванням невизначеності умов.

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність вчитися оволодівати сучасними знаннями

ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК-5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі

СК-5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науковотехнологічні досягнення, інформаційні технології для досягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

СК-9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації

СК-7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

СК-11. Здатність аналізувати економічну політику країн ЄС, різноманітні економічні моделі їхнього розвитку та розробляти управлінські рішення щодо євроінтеграційного напрямку державної економічної політики України

СК-12* (*відповідно додатку до ОП 2022р.). Здатність прогнозувати та оцінювати системні соціо-еколого-економічні наслідки бойових дій для економіки України та пропонувати відповідні управлінські рішення щодо їхньої мінімізації/елімінації в умовах сучасного стану міжнародних економічних відносин.

Заплановані результати навчання:

РН-7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

РН-8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

РН-12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

РН-16*. (*відповідно до додатку до ОП 2022р.). Аналізувати, оцінювати та прогнозувати системні соціо-еколого-економічні наслідки бойових дій для економіки України та пропонувати відповідні управлінські рішення щодо їхньої мінімізації/елімінації в умовах сучасного стану міжнародних економічних відносин

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Теоретичні, практичні та інституційні аспекти формування МСЕР					
Середовище формування стратегій розвитку	4	2	2	-	-
Варіативність сучасних макроекономічних політик щодо економічного розвитку	6	2	2	-	2
Особливості національних стратегій країн-лідерів	6	2	2	-	2
Стратегії розвитку перехідних економік	8	2	2	-	4
Разом за змістовим модулем 1	24	8	8	-	8
Змістовий модуль 2. Інтеграційні, геоекономічні та цивілізаційні фактори реалізації МСЕР					
Міжнародна координація економічних політик	6	2	2	-	2
Міжнародні інтеграційні стратегії	5	2	2	-	1
Глобалізація і стратегії розвитку	4	2	2	-	-
Цивілізаційні виміри економічного розвитку	6	2	-	-	4
Разом за змістовим модулем 2	21	8	6	-	7
Змістовий модуль 3. Виконання курсової роботи					
Вибір теми	1	-	-	-	1
Оформлення змісту роботи та формування плану роботи за розділами	1	-	-	-	1
Опрацювання першого аналітичного розділу	3	-	-	-	3
Опрацювання другого аналітичного розділу	3	-	-	-	3
Опрацювання третього аналітичного розділу	3				3
Написання резюме за результатами курсової роботи	2	-	-	-	2
Оформлення курсової роботи	2	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 3	15				15
Підготовка до екзамену	30	-	-	-	30
Усього годин	90	16	14	-	60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. Зв'язок інвестиційного мультиплікатору та акселератору в забезпеченні економічного відтворення. Формули для відкритої економіки	[1]
2. Теорія нового індустріального суспільства Дж.Гелбрейта Теорія трьох хвиль цивілізацій Е.Тоффлера	[3]

ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
Виконання курсової роботи, зокрема:	15
1. Вибір теми	1
2. Оформлення змісту роботи та формування плану роботи за розділами	1
3. Опрацювання першого аналітичного розділу	3
4. Опрацювання другого аналітичного розділу	3
5. Опрацювання третього аналітичного розділу	3
6. Написання резюме за результатами курсової роботи	2
7. Оформлення курсової роботи	2

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Критерій оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів

Змістовий модуль 1. Теоретичні, практичні та інституційні аспекти формування МСЕР. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю 1 (ПК1) складається із:

- - роботи студента на практичних заняттях (1 практичне заняття – 2 бали) – максимальна кількість – 8 балів. Критерій оцінювання роботи студента на практичних заняттях наступні: 2 бали- окрім присутності та активності в обговоренні студент підготував доповідь за темою практичного заняття та презентував цю інформацію (бажано методом візуальної презентації); 1 бал- присутність на практичному занятті та активна участь в обговоренні теми та кейс-прикладів; 0 балів - студент відсутній на практичному занятті або не бере участі в обговоренні теми чи кейс-прикладів.

- - контрольної роботи в письмовій формі (максимальна кількість балів – 92 б).

Контрольна робота складається з 26 тестових завдань. Під час виконання тестів студент отримує по 4 бали за правильну відповідь на кожне з перших 20 питань, по 2 за правильну відповідь на питання 21-26 (максимальна кількість балів 92 бали), неправильна відповідь – 0 балів.

Змістовий модуль 2. Інтеграційні, геоекономічні та цивілізаційні фактори реалізації МСЕР

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю 2 (ПК2) складається із:

- - роботи студента на практичних заняттях (1 практичне заняття – 2 бали) – максимальна кількість – 6 балів. Критерії оцінювання роботи студента на практичних заняттях наступні: : 2 бали- окрім присутності та активності в обговоренні студент підготував доповідь за темою практичного заняття та презентував цю інформацію (бажано методом візуальної презентації); 1 бал- присутність на практичному занятті та активна участь в обговоренні теми та кейс-прикладів; 0 балів - студент відсутній на практичному занятті або не бере участі в обговоренні теми чи кейс-прикладів.
- - контрольної роботи в письмовій формі (максимальна кількість балів – 94 б).

Контрольна робота складається з 24 тестових завдань. Під час виконання тестів студент отримує по 4 бали за правильну відповідь на кожне з перших 22 питань та 3 балів за правильну відповідь на питання 23-24 (максимальна кількість балів 94 бали), неправильна відповідь – 0 балів.

Критерії оцінювання курсової роботи. Оцінювання виконання та захисту курсової роботи, що складається з 3 аналітичних частин та резюме. Виконанняожної аналітичної частини та резюме (разом 4 частини) оцінюється максимум в 15 балів. Okremo оцінюється рівень усного захисту (0-10 балів)ожної частини. Отже, за кожну частину курсової роботи максимальна оцінка складає 25 балів. Критерії оцінювання виконання та захистуожної з частин курсової роботи наведені в наступній таблиці.

Параметри оцінювання	Діапазон оцінки, балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Оцінювання якості виконанняожної з 4 частин курсової роботи	0-15	
Відповідність змісту курсової роботи темі та плану	0-5	5 – зміст чотирьох параграфів курсової роботи відповідає плану 4- зміст трьох параграфів курсової роботи відповідає затвердженному плану 3 - зміст двох параграфів курсової роботи відповідає затвердженному плану 2 - зміст двох параграфів курсової роботи відповідає затвердженному плану 0 - зміст жодного з параграфів курсової роботи не відповідає плану
Ступінь використання фактологічного матеріалу; висвітлення особливостей прояву та розв'язання досліджуваної проблеми у практиці досліджуваної країни	0-5	5 - залучений актуальний фактологічний матеріал, в повній мірі висвітлений вітчизняний та зарубіжний досвід, досить широко представлені власні аналітичні висновки 3 - 4 – здобувачем залучений актуальний фактологічний матеріал, однак недостатньо власних аналітичних висновків з принципових питань дослідження

		1 – 2 - фактологічний матеріал залучений, але він не в повній мірі актуальній, є застарілі дані, власні аналітичні висновки практично відсутні
		0 – фактологічний матеріал не залучений взагалі
Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	0-5	5 - текст курсової роботи оформлено у відповідності до встановлених вимог 3 - 4 - текст курсової роботи оформлено з незначними порушеннями технічних вимог (прописаних в методичних вказівках до виконання курсової роботи) 1 - 2 - текст курсової роботи оформлено з суттєвими порушеннями технічних вимог (прописаних в методичних вказівках до виконання курсової роботи)
Оцінювання захисту кожної з 4 частин курсової роботи	0 – 10	
Вміння чітко та стисло викласти основні результати дослідження	0-5	4-5 – студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження 1-3 – студент викладає основні результати дослідження, однак викладення є невпорядкованим, розмитим та/або нелогічним 0 – студент неспроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження
Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання	0-5	4-5 – студент надає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на всі поставлені питання 1-3 – студент частково демонструє володіння представленим матеріалом, надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання 0 – студент неспроможний надати відповіді на поставлені питання, не володіє представленим в роботі матеріалом

Критерій оцінювання екзамену. Навчальним планом з дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» передбачено складання екзамену. Екзаменаційний білет складається з 20 тестових питань. Студент отримує по 5 балів за правильну відповідь на кожне з тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за тестові питання – 100 балів). Загальна максимальна кількість балів за екзаменаційну роботу – 100 балів, в разі правильних відповідей на всі тестові питання.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична за змістовим модулем 1, змістовим модулем 2 та екзаменом.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять: студент має право відпрацювати пропущені заняття. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми. Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи за темою, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2015. – 203 с.
2. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навчальний посібник / ред. Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, О. В. Захарченко. - 2011. - 256 с.
3. Міжнародні економічні відносини: підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. - Тернопіль : ЗУНУ, 2021.- - 662 с.

4. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч. посібник / М.В. Жук, Т.В. Бауліна. – К., 2016. – 348 с.
5. Переформатування європейської інтеграції: можливості і ризики для асоціації Україна-ЄС / В. Сіденко та ін. Київ: Заповіт, 2018. - 214 с.
6. Філіпенко А.С. Міжнародні стратегії економічного розвитку /Міжнародні економічні відносини: Історія. Теорія. Політика: Підручник. Київ: Либідь, 2019. - С. 859-878

Допоміжна

1. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» для студентів ступеня магістра спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» денної, заочної та дистанційної форм навчання/ Укладач: Чала В.С. – Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2018. – 11 с.
2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» для студентів ступеня магістра спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» денної, заочної та дистанційної форм навчання / Укладачі: Чала В. С., Дригола К. В. –Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2018.–15 с.
3. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» для студентів ступеня магістра спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» денної, заочної та дистанційної форм навчання / Укладачі: Чала В. С., Дригола К. В. – Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2018.–41 с.
4. Стратегія економічного зростання Європейського Союзу: навч. посібник / за ред. Ю.М. Бажала. – К.: Пульсари, 2013. – 280 с.
5. Економіка зарубіжних стран: Навч. посібник/ За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., В.М. Осипова – К.: ЦУЛ, 2017. – 543 с.
6. Omar, R., Islam, R., & Khamis, K. A. (2020). The integration of international strategies way to sustainable development. International Journal of Management (IJM), 11(6).
7. Ринейська Л. С. Роль міжнародних організацій у формуванні міжнародних стратегій економічного розвитку. Ефективна економіка. 2018. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6178>
8. Нікітенко Д.В. Міжнародні стратегії економічного розвитку та особливості розвитку України //Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки». – 2021. – Т. 2. – №. 94. – С. 140-152.

9. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Віртуальний читальний зал ПДАБА. – Доступно з: <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>
2. Верховна Рада України. – Доступно з: <http://www.rada.gov.ua>
3. Державна служба статистики України. – Доступно з: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Кабінет Міністрів України. – Доступно з: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Група Світового банку – Режим доступу: www.worldbank.org
6. Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР)– Режим доступу: www.worldbank.org/ibrd
7. Міжнародна торговельна палата (МТП) – Режим доступу: www.iccwbo.org
8. Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД). – Режим доступу: www.unctad.org
9. Конференція ООН щодо права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ). – Режим доступу: www.uncitral.org
10. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН). – Режим доступу: www.aseansec.org
11. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). – Режим доступу: www.oecd.org

12. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК) . – Режим доступу: www.opec.org
13. Статистична служба Європейської комісії (Євростат). – Режим доступу: www.europa.eu.int
14. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. – Доступно з: www.uceps.org.
15. The Global Competitiveness Report // World Economic Forum – Доступно з: <http://www.weforum.org>.
16. Європейський Банк Реконструкції та розвитку в Україні – Доступно з: <http://www.ebrd.com/ru/country/ukraine/index.htm>.

Розробник(и) *Р. Чал*
(підпись)

(Вероніка ЧАЛА)

Гарант освітньої програми *А. Німець*
(підпись)

(Ганна НЯМЕЩУК)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
Економічної теорії та міжнародних економічних відносин
(назва кафедри)

Протокол від «28» серпня 2023 року № 2

Завідувач кафедри

Ю. Орловська
(підпись)

(Юлія ОРЛОВСЬКА)